

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS
KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. liepos 25 d. Nr. 21RE1-
(AG1-166/10-2025)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės, Beatos Labutytės (pranešėja) ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo J. B. skundą atsakovei Kazlų Rūdos savivaldybės administracijai dėl Kazlų Rūdos savivaldybės mero (duomenys neskelbtini) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas patikslintu skundu (toliau – skundas) Komisijos prašo: „1) panaikinti Kazlų Rūdos savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Sprendimas) kaip neteisėtą ir nepagrįstą; 2) įpareigoti Kazlų Rūdos savivaldybės administraciją per Komisijos nustatytą terminą iš naujo išnagrinėti mano prašymą dėl adreso „(duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini)“ atkūrimo žemės sklypui (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)); 3) įpareigoti Kazlų Rūdos savivaldybę pašalinti padarytą pažeidimą, dėl kurio mano žemės sklypas liko be adreso“.

Skunde nurodo, kad teikia skundą dėl Kazlų Rūdos savivaldybės administracijos (duomenys neskelbtini) rašto Nr. (duomenys neskelbtini), kuriuo buvo atsisakyta atkurti adresą „(duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mstl.“ žemės sklypui (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) (toliau – Sklypas), kuris pareiškėjui nuosavybės teise priklauso. Pareiškėjo nuomone, ginčijamas Sprendimas priimtas pažeidžiant viešojo administravimo principus, o jo pasekmė – tai, kad pareiškėjo sklypas šiuo metu visiškai neturi jokio adreso. Tai reiškia, kad yra iš esmės apribota pareiškėjo teisė tinkamai naudotis žemės sklypu, gauti viešąsias paslaugas ir įgyvendinti savo, kaip savininko, teises.

Paaiškinu, kad minėtas adresas – „(duomenys neskelbtini)“ – buvo teisėtai suformuotas ir nuo 1996 m. nepertraukiamai naudotas. 1996-12-05 žemės sklypo plane šis adresas buvo aiškiai nurodytas, o plane buvo suderintas su gretimų sklypų savininkais. 1997-09-29 Marijampolės apskrities žemėtvarkos skyriaus išduotame kadastro pažymėjime adresas taip pat buvo nurodytas kaip galiojantis. Nuo to laiko adresas buvo naudojamas visose oficialiose žemės nuosavybę patvirtinančiose deklaracijose ir dokumentuose – įtrauktas į VMI žemės mokesčio deklaracijas, paveldėjimo dokumentus, žemės sklypo planus, taip pat į atliekų surinkimo dokumentus. 2005 m. adresas buvo įtrauktas į Adresų registrą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-06-11 nutarimu Nr. 715.

Kazlų Rūdos savivaldybė 2014 m., pareiškėjui nežinant ir nesant jokio teisės akto, šį adresą perregistravo kitam asmeniui priklausančiam sklypui. Nei prieš tai, nei vėliau nebuvo priimtas joks administracinis aktas, kuriuo būtų teisėtai panaikintas adresas pareiškėjo sklypui. Pareiškėjo teigimu, tokie veiksmai akivaizdžiai pažeidžia Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – *VAI*) 8 str. 1 d., įpareigojančią sprendimus grįsti objektyviais duomenimis ir teisės aktų reikalavimais, bei to paties straipsnio 2 d. 2 p., kuris reikalauja motyvuoti administracinius aktus. Taip pat yra pažeidžiamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – *VSI*) 6 str. 27 p. bei Vidaus reikalų ministro 2011-01-25 įsakymo Nr. 1V-57 nuostatos dėl adresų suteikimo, keitimo ir panaikinimo tvarkos.

Šiuo metu pareiškėjo Sklypas neturi jokio adreso. Toks teisinis vakuumas pareiškėjui, kaip sklypo savininkui, sukuria realius ir reikšmingus apribojimus: pareiškėjas neturi galimybės deklaruoti gyvenamosios vietos, registruoti statinių, naudotis komunalinėmis paslaugomis, vykdyti teritorijos planavimo ar statybos procedūrų, taip pat apribojamos galimybės disponuoti sklypu pagal paskirtį. Tai iš esmės pažeidžia pareiškėjo, kaip savininko, teises į turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo.

Pareiškėjas skundu Komisijai siekia ginti savo, kaip teisėto šio adreso naudotojo, teises. Nurodo, kad Sklypui adresas „(duomenys neskelbtini)“ buvo suteiktas dar 1996 metais, oficialiai įtrauktas į Adresų registrą 2005 m. ir nebuvo teisėtai panaikintas. Komisijos sprendimas įpareigoti Savivaldybę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą neturės tiesioginės įtakos trečiojo asmens teisėms ar pareigoms, nes sprendimas dėl kito sklypo adreso gali būti peržiūrėtas atskiru administraciniu aktu, jei tam būtų pagrindas. Todėl trečiojo asmens įtraukimas į bylą, pareiškėjo vertinimu, nėra būtinas. Pareiškėjas siekia apginti savo teisę į teisėtai egzistavusį, niekada teisėtai nepanaikintą adresą, atkurti teisinį aiškumą ir užtikrinti savo, kaip savininko, galimybes naudotis žemės sklypu pagal paskirtį. Komisijos sprendimo tikslas, šiuo atveju, turėtų būti teisinės situacijos atkūrimas ir neteisėtų administravimo veiksmų pasekmių pašalinimas.

Administracija prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į skundą nurodo, kad pareiškėjas (duomenys neskelbtini) prašymu „Dėl nekilnojamojo turto adreso panaikinimo perleidimo teisėtumo ir adreso atstatymo“ (toliau – (duomenys neskelbtini) Prašymas) kreipėsi į Kazlų Rūdos savivaldybės administraciją ir Nacionalinę žemės tarnybą prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT), prašydamas: „1) Paaikškinti, koku teisės aktu ar kitu teisiniu pagrindu mano nekilnojamojo turto adresas buvo panaikintas ir perleistas kitam asmeniui. 2) Pateikti visų sprendimų, susijusių su adreso panaikinimu ir perleidimu kitam asmeniui, kopijas, įskaitant administracinio akto nuorašą. 3) Nurodyti, kodėl apie šį sprendimą nebuvau informuotas ir kodėl nebuvo užtikrintas sprendimo skaidrumas, kaip to reikalauja teisės aktai. 4) Nacionalinę žemės tarnybą <...> įvertinti, ar nekilnojamojo turto registro ir kadastro duomenys šiuo atveju buvo pakeisti teisėtai, ir, jei pažeidimų nėra, pateikti tai pagrindžiančius dokumentus. 5) Nedelsiant imtis veiksmų atkurti <...> nekilnojamojo turto adresą – (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) – ir užtikrinti duomenų Valstybiniame žemės kadastrė atitiktį teisiniams dokumentams. 6) Atlikti vidinį patikrinimą savivaldybės ir atsakingų institucijų lygmenyje, siekiant nustatyti, ar buvo laikytasi teisės aktų, panaikinant ir perleidžiant mano adresą kitam asmeniui. 7) Imtis veiksmų, kad <...> turtas vėl turėtų galiojančią registruotą adresą, kuris atitinka teisės aktų reikalavimus ir registravimo dokumentų duomenis.“

NŽT (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl prašymo nagrinėjimo“ informavo pareiškėją, kad „<...> įvertinus Skyriuje turimą informaciją, bei archyve saugomus dokumentus nustatyta, kad parduodant žemės sklypą, kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), esantį (duomenys neskelbtini) sav., (duomenys neskelbtini) mstl. ((duomenys neskelbtini)valstybinės žemės sklypo pirkimo – pardavimo sutartis Nr. (duomenys neskelbtini)), nebuvo suteiktas objektui (žemės sklypui) adresas“ bei kad NŽT „nėra įgaliota įvertinti valstybės įmonės Registrų centro

Nekilnojamojo turto registre ir kadastrė įregistruoto žemės sklypo duomenų“, todėl negali „nustatyti, ar jie buvo pakeisti teisėtai ir pagrįstai“.

VĮ Registrų centras (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl adreso (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav., įrašymo adresų registre aplinkybių patikslinimo“, atsakydamas į Administracijos (duomenys neskelbtini) prašymą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl adreso (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav., įrašymo adresų registre aplinkybių patikslinimo“ informavo, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-06-10 nutarimo Nr. 715 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų, gyvenamųjų vietovių ir gatvių valstybės registro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos adresų registro įsteigimo“ 3.2 pp., „Lietuvos Respublikos adresų registro (toliau – Adresų registras) duomenų bazė buvo užpildyta panaudojant valstybės registrų ir kadastrų duomenis. Šio užpildymo metu 2005-02-08 adresai (duomenys neskelbtini) sav., (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) sav., (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) buvo įregistruoti Adresų registre“.

Administracija (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ informavo pareiškėją, kad, atsižvelgdama į pareiškėjo prašymą, kreipėsi į VĮ Registrų centrą dėl adreso (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav., įrašymo Adresų registre aplinkybių patikslinimo ir pareiškėją informavo, jog „Adresas (duomenys neskelbtini), Adresų registre buvo įrašytas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-06-10 nutarimo Nr. 715 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų, gyvenamųjų vietovių ir gatvių valstybės registro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos adresų registro įsteigimo“. <...> adresas (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav., į Adresų registrą buvo įtrauktas ne Kazlų Rūdos savivaldybės sprendimu. <...> Kazlų Rūdos savivaldybė neturi teisinio pagrindo suteikti jau suteiktą (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav., adresą kitam turtiniam vienetui. <...>“. Minėtu raštu pareiškėjas taip pat buvo informuotas apie galimybę suteikti kitą adresą, t. y. „gavus pareiškėjo papildomą prašymą adresui suteikti, bus galimybė suteikti kitą laisvą adresą taip, kaip numatyta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011-01-25 įsakymu Nr. 1V-57 patvirtintame Numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos apraše“.

Pareiškėjas (duomenys neskelbtini) prašymu „Dėl adreso (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav., atstatymo“ (toliau – (duomenys neskelbtini) Prašymas) kreipėsi į Administraciją, prašydamas „atstatyti pareiškėjo nekilnojamojo turto istorinį adresą „(duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mst., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav.“, kuris buvo neteisėtai perleistas kitam turtiniam vienetui“.

Kazlų Rūdos savivaldybės mero (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl žemės sklypo unikalus numeris (duomenys neskelbtini) adreso“ pareiškėjui paaiškinta, kad, įvertinus pateiktą valstybės įmonės Registrų centro (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini), pagal kurį „nėra galimybės nustatyti, ar adreso suteikimo metu koordinatė, žyminti adreso (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) padėtį, nustatyta tinkamai, ar, priskiriant adresui koordinatę, sumaišyta gatvės numerių seka. <...>“ gatvės numeriai keičiami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministro 2011-01-25 įsakymo Nr. 1V-57 „Dėl numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašo ir pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir

įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo patvirtinimo“ <...> III skyriumi. Šio skyriaus nuostatos nenumato gatvės numerių sekos keitimo prašyme nurodytu pagrindu. Šioje situacijoje vadovujamasi įsakymo II skyriaus 12 p., kuriame nurodoma, kad, siekiant nepažeisti jau esančių žemės sklypų numerių sekos, suteikiamas numeris, prie kurio rašoma didžioji raidė.“ Pareiškėjas taip pat informuotas, kad Savivaldybė neprieštaruoja suteikti prašomą adresą pareiškėjui pateikus kaimynų sutikimą.

Pareiškėjas skunde Komisijai nurodo, kad „<...> sprendimas yra priimtas pažeidžiant viešojo administravimo principus, o jo pasekmė – tai, kad <...> sklypas šiuo metu visiškai neturi jokio adreso. Tai reiškia, kad yra iš esmės apribota <...> teisė tinkamai naudotis žemės sklypu, gauti viešąsias paslaugas ir įgyvendinti savo savininko teises. Minėtas adresas – „(duomenys neskelbtini)“ – buvo teisėtai suformuotas ir nuo 1996 m. nepertraukiamai naudotas. 1996-12-05 žemės sklypo plane šis adresas buvo aiškiai nurodytas, o plane buvo suderintas su gretimų sklypų savininkais. 1997-09-29 Marijampolės apskrities žemėtvarkos skyriaus išduotame kadastro pažymėjime adresas taip pat buvo nurodytas kaip galiojantis. Nuo to laiko adresas buvo naudojamas visose oficialiose žemės nuosavybę patvirtinančiose deklaracijose ir dokumentuose – įtrauktas į VMI žemės mokesčio deklaracijas, paveldėjimo dokumentus, žemės sklypo planus, taip pat į atliekų surinkimo dokumentus. 2005 m. adresas buvo įtrauktas į Adresų registrą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-06-11 nutarimu Nr. 715. Nepaisant to, 2014 m. Kazlų Rūdos savivaldybė, man nežinant ir nesant jokio teisės akto, šį adresą perregistravo kitam asmeniui priklausančiam sklypui. Nei prieš tai, nei vėliau nebuvo priimtas joks administracinis aktas, kuriuo būtų teisėtai panaikintas adresas mano sklypui. <...> Šiuo metu mano žemės sklypas neturi jokio adreso. Toks teisinis vakuumas man, kaip sklypo savininkui, sukuria realius ir reikšmingus apribojimus: neturiu galimybės deklaruoti gyvenamosios vietos, registruoti statinių, naudotis komunalinėmis paslaugomis, vykdyti teritorijos planavimo ar statybos procedūrų, taip pat apribojamos galimybės disponuoti sklypu pagal paskirtį. <...>“.

Administracija su šiais pareiškėjo skundo Komisijai argumentais nesutinka.

VSĮ 6 str. 27 p. įtvirtinta savarankiškoji (Konstitucijos ir įstatymų nustatyta (priskirta)) savivaldybių funkcija: adresų suteikimas žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, pastatams, būstams ir kitoms patalpoms, pavadinimų gatvėms, savivaldybės teritorijoje esantiems pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimas, suteiktų adresų ir pavadinimų keitimas ar panaikinimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Šio įstatymo 36 str. 2 p. nustatyta, kad seniūnas teisės aktų nustatyta tvarka, merui pavedus, suteikia ir keičia numerius pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba.

Adresų formavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-23 nutarimu Nr. 2092 „Dėl Adresų formavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Adresų formavimo taisyklės) 3 p. įtvirtinta, kad adresų objektai yra tokie žemės sklypai, kuriuose pagal jų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba; žemės sklypai su juose esančiais pastatais; pastatai ir juose esančios gyvenamosios patalpos ar negyvenamosios patalpos, kurios suformuotos kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai, o 7 p. reglamentuoja, kad registruose, valstybės informacinėse sistemose ir kitose informacinėse sistemose, kuriose tvarkomi duomenys apie fizinio asmens adresą arba juridinio asmens buveinę, arba nekilnojamojo daikto buvimo vietą naudojami tik Adresų registre įregistruoti adresai ir jų kodai.

Adresų suteikimą, keitimą arba panaikinimą taip pat reglamentuoja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011-01-25 įsakymu Nr. 1V-57 „Dėl Numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašo ir Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ministro įsakymas) patvirtintas Numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus

leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašas ir Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašas.

Ginčijamame Sprendime nurodyta, kad ministro įsakyme nenumatytas gatvės numerių sekos keitimas pareiškėjo prašyme nurodytu pagrindu bei kad „šioje situacijoje vadovaujamosi įsakymo II skyriaus, 12 p., kuriame nurodoma, kad, siekiant nepažeisti jau esančių žemės sklypų numerių sekos, suteikiamas numeris, prie kurio rašoma didžioji raidė“.

Atsakovas pažymi, kad, nagrinėjamu atveju, Kazlų Rūdos savivaldybės meras veikė galiojančių teisės aktų pagrindu, laikydamasis viešosios teisės principo, jog viešojo administravimo subjektas turi teisę veikti tik tiek, kiek tai leidžia teisės aktai. Minėtas principas patenka į konstitucinę gero viešojo administravimo sampratą ir tiesiogiai susijęs su VAĮ 3 str. 4 p. įtvirtintu įstatymo viršenybės principu. „Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose <...>“ (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2015-01-29 nutartis administracinėje byloje Nr. A³⁶¹-492/2015, 2012-03-01 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012*).

Pažymi, kad IAGNTĮ 5 str. 1 d. numatyta, jog Komisija nagrinėja skundus dėl centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų (neveikimo) teisėtumo, taip pat dėl šių subjektų vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus. Lietuvos administracinių ginčų komisija taip pat nagrinėja skundus (prašymus) dėl teritorinių valstybinio administravimo subjektų ir savivaldybių administravimo subjektų, esančių jos veiklos teritorijoje, priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų (neveikimo) teisėtumo, taip pat dėl šių subjektų vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus. Komisijai teikiamas skundas (prašymas) turi atitikti IAGNTĮ 7 str. nustatytus formos ir turinio reikalavimus.

Administracijos teigimu, vadovaujantis IAGNTĮ 7 str. 2 d. 7 p., skunde turi būti nurodytos aplinkybės, kuriomis pareiškėjas grindžia savo reikalavimą, ir tai patvirtinantys įrodymai. Ši nuostata reiškia, kad pareiškėjas turi įrodyti keliamų reikalavimų pagrįstumą.

Pažymi, kad Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (*toliau – ABTĮ*) 91 str. 1 d. yra įtvirtinta, jog skundžiamas teisės aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis yra: 1) neteisėtas iš esmės, tai yra savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams; 2) neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas viešojo administravimo subjektas; 3) neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Administracijos nuomone, pareiškėjas, prašydamas panaikinti ginčijamą Sprendimą, privalo įrodyti bent vieną iš ABTĮ įtvirtintų skundžiamo teisės akto panaikinimo pagrindų.

Viešojo administravimo subjekto administraciniam sprendimui keliami reikalavimai įtvirtinti VAĮ 10 str. 5 d.: administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos. Administracijos nuomone Skundžiamas sprendimas atitinka VAĮ 10 str. 5 d. reikalavimus.

LVAT savo praktikoje yra konstatavęs, jog „administraciniame teisme nagrinėjamos bylos dėl individualaus administracinio akto teisėtumo ribas apibrėžia ne tik pareiškėjo suformuluotas skundo dalykas, bet pirmiausiai procesas, kuris vyko viešojo administravimo institucijoje, kurios sprendimas, veiksmai ar neveikimas yra skundžiami administraciniam teismui, t. y. administraciniame teisme nagrinėjamos bylos ribas apibrėžia suinteresuoto asmens kreipimasis dėl tam tikro sprendimo priėmimo ir viešojo administravimo subjekto priimtas sprendimas ar atlikti

veiksmi. Administracinis teismas sprendžia dėl administracinių sprendimų ar veiksmų teisėtumo atsižvelgdamas į tai, koks prašymas buvo paduotas institucijai ir kokį sprendimą turėjo teisę priimti institucija nagrinėdama jai paduotą prašymą, ar priimtas sprendimas atitinka aukštesnės galios teisės aktus, ar šis sprendimas priimtas surinkus pakankamai faktinių duomenų, ar nagrinėjant klausimą nebuvo pažeistos procedūrinės taisyklės, o kartu ir besikreipiančio asmens teisės. Administracinis teismas neturi kompetencijos išspręsti klausimą, kuris nebuvo išnagrinėtas institucijoje, arba priimti administracinį sprendimą, nes byloje yra tikrinamas tik viešojo administravimo subjekto sprendimo, veiksmų ar neveikimo teisėtumas, t. y. vykdoma viešojo administravimo subjekto kontrolė (ABTĮ 3 str.)“ (*LVAT 2018-10-15 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-704-602/2018*).

Nurodo, kad VI Registrų centras (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl adreso (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav., įrašymo Adresų registre aplinkybių patikslinimo“ informavo, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-06-10 nutarimo Nr. 715 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų, gyvenamųjų vietovių ir gatvių valstybės registro reorganizavimo ir Adresų registro įsteigimo“ 3.2 papunkčiu, Lietuvos Respublikos adresų registro <...> duomenų bazė buvo užpildyta panaudojant valstybės registrų ir kadastrų duomenis. Šio užpildymo metu 2005-02-08 adresai (duomenys neskelbtini) sav., (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) sav., (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) buvo įregistruoti Adresų registre.

Atkreipia dėmesį, kad Administracija jau (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ informavo pareiškėją, kad adresas (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav., į Adresų registrą buvo įtrauktas ne (duomenys neskelbtini) savivaldybės sprendimu. <...> (duomenys neskelbtini) savivaldybė neturi teisinio pagrindo suteikti jau suteiktą (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav., adresą kitam turtiniam vienetui. <...>. <...> gavus pareiškėjo papildomą prašymą adresui suteikti, bus galimybė suteikti kitą laisvą adresą, <...>“.

Paaiškina, kad Skundžiamu sprendimu pareiškėjas, be kita ko, informuotas, kad įvertinus pateiktą valstybės įmonės Registrų centro (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini), pagal kurį „nėra galimybės nustatyti, ar adreso suteikimo metu koordinatė, žyminti adreso (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) padėtį, nustatyta tinkamai, ar priskiriant adresui koordinatę sumaišyta gatvės numerių seka“, taip pat nurodytas atsisakymo suteikti pareiškėjo prašomą adresą teisinis pagrindas.

Administracijos nuomone, pareiškėjas ginčija Skundžiamą sprendimą ne todėl, kad jis neteisėtas, nemotyvuotas ar neaiškus jo turinys, bet tik todėl, kad siekia kitokio Skundžiamo sprendimo išnagrinėjimo rezultato.

Nurodo, kad Kazlų Rūdos savivaldybės meras pagal kompetenciją atliko tyrimą ir nustatęs faktines aplinkybes bei įvertinęs, kad yra visi pagrindai netenkinti pareiškėjo (duomenys neskelbtini) Prašymo, vadovaudamasis teisės aktų reikalavimais pateikė pareiškėjui ginčijamą Sprendimą, kuris savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams, priimtas kompetentingo viešojo administravimo subjekto ir jį priimant nebuvo pažeistos pagrindinės procedūros, kurios užtikrina visų objektyvių aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą, t. y. nėra pagrindo Savivaldybės mero sprendimą naikinti ABTĮ 91 str. 1 d. nurodytais pagrindais.

Nurodo, kad Skundžiamame sprendime nurodyta galimybė pareiškėjui pateikti kaimynų sutikimą (esant šiam sutikimui savivaldybė turėtų pagrindą suteikti pareiškėjui jo prašomą adresą).

Skundas tenkintinas.

Byloje ginčas kilo dėl ginčijamo Sprendimo teisėtumo.

Iš į bylą pateiktų dokumentų matyti, kad pareiškėjas jau (duomenys neskelbtini) Prašymu kreipėsi į Administraciją ir NŽT nurodydamas, kad dar 1994-11-23 pareiškėjui buvo suteiktas nekilnojamojo turto adresas – (duomenys neskelbtini) raj., (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), registruojant žemės sklypą Valstybinio žemės kadastro duomenų registre. Šiam adresui buvo suteiktas įrašo numeris (duomenys neskelbtini), o šis adresas taip pat nurodytas kadastro byloje Nr. (duomenys neskelbtini) kaip žemės sklypo, kuris yra namų valdos, registravimo pagrindas. Neseniai pastebėjo, kad jo adresas (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) priklauso kaimynei, kurios adresas visą laiką buvo (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini). Nurodė, kad šiuo metu jam priklausančias nekilnojamas turtas neturi jokio adreso. Prašė: „1) Paaiškinti, kokių teisės aktu ar kitu teisiniu pagrindu mano nekilnojamojo turto adresas buvo panaikintas ir perleistas kitam asmeniui. 2) Pateikti visų sprendimų, susijusių su adreso panaikinimu ir perleidimu kitam asmeniui, kopijas, įskaitant administracinio akto nuorašą. 3) Nurodyti, kodėl apie šį sprendimą nebuvau informuotas ir kodėl nebuvo užtikrintas sprendimo skaidrumas, kaip to reikalauja teisės aktai. 4) Nacionalinę žemės tarnybą prašau įvertinti, ar nekilnojamojo turto registro ir kadastro duomenys šiuo atveju buvo pakeisti teisėtai, ir, jei pažeidimų nėra, pateikti tai pagrindžiančius dokumentus. 5) Nedelsiant imtis veiksmų atkurti mano nekilnojamojo turto adresą – (duomenys neskelbtini)– ir užtikrinti duomenų Valstybiniame žemės kadastru atitiktį teisiniams dokumentams. 6) Atlikti vidinį patikrinimą savivaldybės ir atsakingų institucijų lygmenyje, siekiant nustatyti, ar buvo laikytasi teisės aktų, panaikinant ir perleidžiant mano adresą kitam asmeniui. 7) Imtis veiksmų, kad mano turtas vėl turėtų galiojantį registruotą adresą, kuris atitinka teisės aktų reikalavimus ir registravimo dokumentų duomenis.“

Administracija (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) atsakė į pareiškėjo (duomenys neskelbtini) Prašymą. Šiuo Sprendimu informavo, kad VĮ Registrų centras raštu nurodė, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-06-10 nutarimo Nr. 715 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų, gyvenamųjų vietovių ir gatvių valstybės registro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos adresų registro įsteigimo“ 3.2 pp., Adresų registro duomenų bazė buvo užpildyta, panaudojant valstybės registrų ir kadastrų duomenis. Šio užpildymo metu 2005-02-08 adresas (duomenys neskelbtini) sav., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) (toliau – (duomenys neskelbtini)) buvo įregistruotas Adresų registre. Adresas (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), J(duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav., Adresų registre buvo įrašytas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-06-10 nutarimo Nr. 715 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų, gyvenamųjų vietovių ir gatvių valstybės registro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos adresų registro įsteigimo“. Atskiros teisės akto dėl minėto adreso įrašymo Adresų registre nebuvo, todėl pateikti jo negali.

NŽT (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) atsakė pareiškėjui į jo (duomenys neskelbtini) Prašymą. Informavo, kad, vadovaujantis VSI 6 str. 27 p., adresų suteikimas žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, pastatams, butams ir kitoms patalpoms, šių adresų keitimas ir panaikinimas yra savarankiška savivaldybių funkcija. Nurodė, kad, atsižvelgiant į nurodytas teisės aktų nuostatas ir galiojantį teisinį reglamentavimą, dėl pareiškėjo prašyme nurodyto adreso suteikimo / pakeitimo pareiškėjas turi kreiptis į Kazlų Rūdos savivaldybę. Duomenų ir dokumentų, susijusių su adreso panaikinimu ir perleidimu kitam asmeniui, Skyriuje nėra saugoma. Papildomai paaiškino, kad, įvertinus Skyriuje turimą informaciją bei archyve saugomus dokumentus, nustatyta, kad, parduodant žemės Sklypą, kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), esantį (duomenys neskelbtini) sav., (duomenys neskelbtini) mstl. ((duomenys neskelbtini) valstybinės žemės sklypo pirkimo – pardavimo sutartis Nr. (duomenys neskelbtini)), nebuvo suteiktas objektui (žemės sklypui) adresas. Informavo, kad NŽT nėra įgaliota įvertinti valstybės įmonės Registrų centro Nekilnojamojo turto registre ir kadastru įregistruoto žemės sklypo duomenų, todėl nustatyti, ar jie buvo pakeisti teisėtai ir pagrįstai, negalime. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 3 str. 4 d. nurodyta, kad Nekilnojamojo

turto kadastre įrašyti duomenys nuo jų įrašymo laikomi teisingais ir išsamiais, kol jie nepakeisti arba nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka.

Ginčas kilo, kai pareiškėjas (duomenys neskelbtini) Prašymu „ Dėl adreso (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav. atstatymo“ kreipėsi į Administraciją ir nurodė, kad Valstybės įmonė Registrų centras (duomenys neskelbtini) atsakyme (Nr. (duomenys neskelbtini))) patvirtino, kad adresas „(duomenys neskelbtini)“ buvo įregistruotas Adresų registre 2005-02-08, tačiau 2014-02-12 šis adresas buvo be teisinio pagrindo perleistas kitam turtiniam vienetui dėl registrų grafinių duomenų neatitikimo. VĮ Registrų centras (duomenys neskelbtini) atsakyme (Nr. (duomenys neskelbtini))) oficialiai patvirtino, kad: 1) Adresas (duomenys neskelbtini) buvo registruotas 2005-02-08 Adresų registre kartu su adresu (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini). 2) 2014-02-12 buvo atlikti adresų pakeitimai, tačiau Registrų centro pateikti duomenys patvirtina, kad adresas (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) buvo priskirtas kitam turtiniam vienetui be aiškiai dokumentuoto teisinio pagrindo. 3) Adreso priskyrimas kitam turtui vyko dėl registrų grafinių duomenų neatitikimo, o tai yra administracinė klaida, kurios ištaisymas priklauso savivaldybės kompetencijai. 4) Registrų centras oficialiai rekomenduoja kreiptis į savivaldybę dėl adreso atstatymo ir duomenų tikslinimo. Prašė: 1) Atstatyti mano nekilnojamojo turto istorinį adresą „(duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) mstl., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) sav.“, kuris buvo neteisėtai perleistas kitam turtiniam vienetui. 2) Informuoti mane apie priimtus sprendimus ir veiksmus, kurių bus imtasi adreso.

Administracija atsakė pareiškėjui ginčijamu Sprendimu ir jame nurodė, kad išnagrinėjo pareiškėjo pateiktą prašymą atstatyti adresą žemės sklypui, kurio unikalus daikto numeris (duomenys neskelbtini) (toliau tekste – žemės sklypas) ir pridėdamus papildomus dokumentus, bei įvertino pateiktą (duomenys neskelbtini)VĮ Registrų centras raštą Nr. (duomenys neskelbtini), pagal kurį nėra galimybės nustatyti, ar adreso suteikimo metu koordinatė, žyminti adreso (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) padėtį, nustatyta tinkamai, ar priskiriant adresui koordinatę, sumaišyta gatvės numerių seka.

Pažymėjo, kad gavęs numeriai keičiami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministro 2011-01-25 įsakymo Nr. 1V-57, „Dėl numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašo ir pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo patvirtinimo“ III skyriumi. Šio skyriaus nuostatos nenumato gatvės numerių sekos keitimo prašyme nurodytu pagrindu.

Nurodė, kad vadovavosi įsakymo II skyriaus 12 p., kuriame nurodoma, kad, siekiant nepažeisti jau esančių žemės sklypų numerių sekos, suteikiamas numeris, prie kurio rašoma didžioji raidė.

Pažymėjo, kad savivaldybė neprieštaruoja suteikti prašomą adresą, jeigu pareiškėjas pateiks kaimynų sutikimą.

Iš pareiškėjo skundo turinio matyti, kad pareiškėjas nesutinka su ginčijamame Sprendime pateikta informacija.

Ginčo situacijos teisinius santykius reglamentuoja toliau nurodyti teisės aktai.

VSĮ 6 str. 27 p. įtvirtinta savarankiškoji savivaldybių funkcija: adresų suteikimas žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, pastatams, butams ir kitoms patalpoms, pavadinimų gatvėms, savivaldybės teritorijoje esantiems pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimas, suteiktų adresų ir pavadinimų keitimas ar panaikinimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

Adresų formavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-23 nutarimu Nr. 2092 „Dėl Adresų formavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Adresų formavimo

taisyklės) 3 p. įtvirtinta, kad Adresų objektai yra šie: žemės sklypai, kuriuose pagal jų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba (3.1. pp); žemės sklypai su juose esančiais pastatais (3.2. pp); pastatai (3.3.pp); pastatuose esančios gyvenamosios patalpos (toliau – butai) ar negyvenamosios patalpos, kurios suformuotos kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai (3.4. pp).

Adresų suteikimą, keitimą arba panaikinimą taip pat reglamentuoja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011-01-25 įsakymu Nr. 1V-57 „Dėl numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašo ir pavadinimų gavėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) patvirtintas Numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašas (redakcija nuo 2019-05-24), kurio 18 p. nustatyta: Žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų ir jų kompleksų numeriai keičiami: 18.1. žemės sklypus, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatus, jų kompleksus priskyvus kitai gatvei, gyvenamajai vietai; 18.2. pakeitus žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų numerių seką toje pačioje gatvėje ar gyvenamojoje vietoje; 18.3. sujungus žemės sklypus, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatus, jų kompleksus; tokiu atveju suteikiamas vienas iš buvusių žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų ar jų kompleksų numerių, likę pertekliniai numeriai panaikinami; 18.4. nelikus pastatų, jų kompleksų, jei jų vietoje pastatyti nauji pastatai ar jų kompleksai; naujai pastatytiems pastatams ar jų kompleksams suteikiamas vienas iš buvusių pastatų ar jų kompleksų numeris, iš naujo nustatomos pastatytų naujų pastatų ir jų kompleksų adreso koordinatės; Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre (toliau – Nekilnojamojo turto registras) išregistravus pastatus, jų kompleksus ir jų vietoje nestatant naujų pastatų, jų kompleksų, jų numeriai panaikinami; 18.5. sujungus gatves ar pakeitus jų geografines charakteristikas; šiuo atveju žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų ir jų kompleksų numeriai keičiami vadovaujantis aprašo 7–9 punktais; 18.6. kai esantys žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų numeriai neatitinka aprašo ir/ar Adresų formavimo taisyklių reikalavimų. 18.7. kai gyvenamosiose vietovėse, kuriuose buvo suteikti numeriai be gatvių pavadinimų, suformuojami nauji adreso objektai ir jų yra daugiau kaip 20.

Aprašo 32 p. nurodyta, kad Adresų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-06-10 nutarimu Nr. 715 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų, gyvenamųjų vietovių ir gatvių valstybės registro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos adresų registro įsteigimo“ (toliau – Lietuvos Respublikos adresų registro nuostatai), nustatyta tvarka savivaldybės vykdomoji institucija arba jos pavedimu seniūnas per 5 darbo dienas nuo sprendimo dėl numerių žemės sklypams, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatams, jų kompleksams, butams, patalpoms ar korpusams suteikimo, keitimo ar panaikinimo (toliau – sprendimas) įsigaliojimo pateikia Adresų registro tvarkymo įstaigai sprendimo ir sprendimo atitinkamo priedo, parengto pagal aprašo 1 ir 2 prieduose nustatytą formą, kopijas.

Aprašo 38 p. nustatyta, kad Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas informuoja gyventojus apie numatomus suteikti, pakeisti ar panaikinti žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų, butų, patalpų ar korpusų numerius, paskelbdama viešai seniūnijos patalpose (ten kur seniūnijos yra įsteigtos), savivaldybės interneto svetainėje ir skelbimų lentose (ten, kur jos oficialiai įrengtos). Sprendimas priimamas ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų po informacijos apie numatomus suteikti, pakeisti ar panaikinti numerius žemės sklypams, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatams, jų kompleksams, butams, patalpoms ar korpusams paskelbimo gyventojams.

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas apie numatomus suteikti, pakeisti ar panaikinti žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų, butų, patalpų ar korpusų numerius papildomai gali informuoti gyventojus ir kitais būdais (39 p.).

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas skelbia numatomo sprendimo tekstinę ir grafinę dalis (40 p.).

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas neprivalo informuoti gyventojų iš anksto, jei sprendimas yra priimamas gyventojų prašymu ir toks sprendimas teisinės pasekmės sukelia tik prašymą pateikusiam gyventojui ir dėl to nereikia keisti jau esamo numeravimo žemės sklypams, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatams, jų kompleksams, butams, patalpoms ar korpusams (41 p.).

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Adresų registro tvarkymo įstaigos pranešimo apie įregistruotus ar panaikintus adresus gavimo, informuoja gyventojus apie suteiktus, pakeistus ar panaikintus žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų, butų, patalpų ar korpusų numerius, paskelbdama viešai seniūnijos patalpose (ten kur seniūnijos yra įsteigtos), savivaldybės interneto svetainėje ir skelbimų lentose (ten, kur jos oficialiai įrengtos) (42 p.).

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas skelbia priimto sprendimo tekstinę ir grafinę dalis (43 p.).

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas apie suteiktus, pakeistus ar panaikintus žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų, butų, patalpų ar korpusų numerius papildomai gali informuoti gyventojus ir kitais būdais (44 p.).

Vadovaujantis VAĮ 3 str. 4 p. numatyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo vadovautis įstatymo viršenybės principu. Šis principas reiškia, kad įgaliojimais atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.

Kitais atvejais, viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai privalo būti tikslūs, suprantami, nedviprasmiški, jų motyvų išdėstymas – adekvatus ir pakankamas, leidžiantis suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą.

LVAT savo praktikoje ne kartą yra konstatavęs, kad viešojo administravimo subjekto priimtame individualiame teisės akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (pvz., *LVAT 2017-04-10 nutartis administracinėje byloje Nr. A-180-602/2017* ir kt.). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, pavyzdžiui, neįvardijant, kokiais teisės aktais remiantis ginčijamas administracinis aktas yra priimamas, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (pvz., *LVAT 2016-03-24 nutartis administracinėje byloje Nr. A¹³⁴⁰-624/2016* ir kt.).

Komisija pažymi, jog pagal VAĮ nuostatas atsakymai į prašymus turi būti parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį, t. y. atsisakius tenkinti konkretų prašymą turi būti nurodyti tokio atsisakymo motyvai.

Atsakovės Kazlų Rūdos savivaldybės priimtas ginčo sprendimas yra individualus administracinis aktas, kuriam taikomi VAĮ reikalavimai. Vertindama atsakovės priimtų sprendimų atitikimą VAĮ tokio pobūdžio aktams keliamus reikalavimus, Komisija pažymi, kad VAĮ 3 str. apibrėžia principus, kuriais savo veikloje turi vadovautis viešojo administravimo subjektai. Minėto

straipsnio 5 p. nustato išsamumo principą, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Viešojo administravimo subjekto sprendimai turi būti pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Tam, kad individualus administracinis aktas būtų teisėtas, jis turi apimti faktinių aplinkybių tyrimą, taikytinas teisės normas, teisinį nustatytų faktų vertinimą. VAI 10 str. 5 d. nustatyti reikalavimai administraciniam sprendimui, tame tarpe, reikalavimas nurodyti administracinio sprendimo motyvus.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra nurodęs, jog administracinės institucijos diskrecijos teisė suprantama kaip galia, suteikianti administravimo subjektui tam tikrą veiklos laisvę priimant sprendimus, įgalinanti jį iš keleto teisiškai galimų elgesio variantų pasirinkti tą, kuris, jo nuomone, yra tinkamiausias (žr., pvz., *LVAT 2006-12-18 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴¹⁵-2203/2006*). Diskrecijos teisė neturi būti aiškinama kaip absoliučiai nemotyvuotas ir niekuo nesaistomas pasirinkimas (žr., pvz., *2012-05-31 sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-1570/2012*). Diskrecijos teisė teisinėje valstybėje negali būti absoliuti, ja besinaudojantys subjektai yra suvaržyti bendrųjų teisėtumo principo reikalavimų ir kriterijų (žr., pvz., *LVAT 2007-03-05 nutartį administracinėje byloje Nr. A14-231/2007*, *2014-02-10 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-563/2014*). Įgyvendindamos diskrecines galias viešojo administravimo institucijos, be kita ko, turi nepiktnaudžiauti joms suteiktais įgaliojimais, laikytis objektyvumo ir nešališkumo, lygybės prieš įstatymą ir proporcingumo principų. Diskrecija turi būti pagrindžiama objektyviais faktais bei bendraisiais teisės principais – įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo, numatytais VAI 3 str. (žr., pvz., *LVAT 2013-03-21 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-596/2013*).

Viešojo administravimo subjektas, priėmęs negatyvias pasekmes sukeltą sprendimą, turi pareigą jį pagrįsti tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, lėmusias neigiamo sprendimo priėmimą (žr., pvz., *2013-04-22 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-658/2013*, *2015-01-29 sprendimą administracinėje byloje Nr. A¹¹²-858/2015*).

Esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (žr., pvz., *2012-07-20 nutartį administracinėje byloje A⁵²⁰-2294/2012*, *2015-02-18 nutartį administracinėje byloje Nr. A³⁹⁸-442/2015*, *2017-04-10 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-131-822/2017*). Tuo tarpu pareigos nustatyti juridinių faktų visetą, būtiną ir pakankamą teisės normai taikyti, nesilaikymas nedera nei su gero administravimo principo, nei su VAI 8 str. imperatyvais (*LVAT 2016-08-02 nutartį administracinėje byloje Nr. A²⁶¹⁷-575/2016*, *2018-07-19 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1150-502/2018*).

Tai reiškia, kad institucijos turi ne tik teisę, bet ir pareigą ištaisyti savo ar kitų institucijų padarytas administracines klaidas, ypač kai jos turi įtakos asmens teisėms ar teisėtiems lūkesčiams.

Pagal suformuotą Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką (žr., pvz., *2015-01-15 sprendimą administracinėje byloje Nr. A³⁶-662/2015*, *2020-11-11 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-2984-662/2020*) viešojo administravimo subjektas savo sprendimą privalo grįsti tik tinkamais, patikimais, teisėtu būdu, procesiškai tinkamai įformintais duomenų šaltiniais ir / ar įrodymais, kurie nekeltų jokių abejonių dėl dokumentuose pateiktų duomenų tikslumo ir patikimumo.

Nagrinėjamoje byloje nėra ginčo dėl to, jog pareiškėjo nuosavybės teise valdomo sklypo adresas – (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) – buvo teisėtai suformuotas ir nuo 1996 m. nepertraukiamai naudotas. 1996-12-05 žemės sklypo plane šis adresas yra nurodytas. 1997-09-29 Marijampolės apskrities žemėtvarkos skyriaus išduotame kadastro pažymėjime adresas taip pat nurodytas kaip galiojantis. Adresas buvo naudojamas visose oficialiose žemės nuosavybę patvirtinančiose deklaracijose ir dokumentuose – įtrauktas į VMI žemės mokesčio deklaracijas, paveldėjimo dokumentus, žemės sklypo planus, taip pat į atliekų surinkimo dokumentus. 2005 m.

adresas buvo įtrauktas į Adresų registrą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-06-11 nutarimu Nr. 715.

Pareiškėjas J. B. (duomenys neskelbtini) kreipėsi į Kazlų Rūdos savivaldybę su prašymu atstatyti istorinį adresą – (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), kuris be teisinio pagrindo buvo priskirtas kitam turiniam vienetai.

Skundžiamame Komisijai Sprendime nurodyta, kad įvertinus pateiktą (duomenys neskelbtini). VĮ Registrų centras raštą Nr. (duomenys neskelbtini), nėra galimybės nustatyti, ar adreso suteikimo metu koordinatė, žyminti adreso (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) padėtį, nustatyta tinkamai, ar priskiriant adresui koordinatę sumaišyta gatvės numerių seka. Taip pat pažymėta, jog pagal Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011-01-25 įsakymo Nr. 1V-57, „Dėl numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašo ir pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo patvirtinimo“ III skyriaus nuostatas nenumatyta gatvės numerių sekos keitimas prašyme nurodytu pagrindu ir atsakovė neprieštarauja suteikti prašomą adresą, jei pareiškėjas pateiks kaimynų sutikimą.

Komisija, vertindama VĮ Registrų centras (duomenys neskelbtini) rašte Nr. (duomenys neskelbtini) pateiktą informaciją, konstatuoja, kad adresas – (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) buvo įregistruotas 2005-02-08 kartu su adresu – (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini). Nuo 2014-02-12 adresas – (duomenys neskelbtini) buvo priskirtas kitam sklypui be aiškaus teisinio pagrindimo ir dėl grafinių duomenų neatitikimo. Tai laikytina administracine klaida, kuri turi įtakos pareiškėjo teisėms ir teisėtiems lūkesčiams. VĮ Registrų centras nepriima sprendimų dėl adresų suteikimo ar keitimo – jis tik registruoja savivaldybės sprendimus. Todėl, kai VĮ Registrų centras nurodo, kad įvyko klaida, sprendimą dėl ištaisymo, kaip kompetentinga institucija, priima tik savivaldybė. Pagal VAĮ 15 str. ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011-01-25 įsakymu Nr. 1V-57 patvirtintą adresų suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašą Kazlų Rūdos savivaldybė turi kompetenciją suteikti, keisti ir panaikinti adresus (3 p.), o VII skyrius nustato numerių suteikimo, pakeitimo ar panaikinimo žemės sklypams, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatams, jų kompleksams, butams, patalpoms ir korpusams informavimo tvarką.

Atsakovė nepateikė duomenų, kad pareiškėjas buvo informuotas apie numatomus suteikti, pakeisti ar panaikinti žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų, butų, patalpų ar korpusų numerius, paskelbdama viešai seniūnijos patalpose (ten kur seniūnijos yra įsteigtos), savivaldybės interneto svetainėje ir skelbimų lentose (ten, kur jos oficialiai įrengtos) ar kitais būdais. Taip pat šiuo atveju nėra pateikta dokumentų, kurie pagrįstų, kad adresas buvo teisėtai panaikintas ar perregistruotas kitam objektui.

Atsižvelgiant į tai, kad Kazlų Rūdos savivaldybė nepateikė dokumentų, pagrindžiančių adreso perleidimą, neinformavo pareiškėjo apie adreso pakeitimą ir neinicijavo klaidos ištaisymo. Nors informacijos teikimas yra viena iš administracinių paslaugų (VAĮ 15 str. 1 d. 5 p.), šiuo atveju pareiškėjas kreipėsi ne dėl informacijos, o dėl administracinio sprendimo priėmimo – adreso atstatymo. Todėl Kazlų Rūdos savivaldybė privalėjo vykdyti administracinę procedūrą, kaip nustatyta VAĮ 10, 11, 13, 15, 22-28 str. reglamentuojančiuose administracinių sprendimų priėmimo, klaidų ištaisymo, informavimo ir procedūros ypatumus.

Kadangi savivaldybė šios procedūros neatliko, o sprendimą priėmė formaliai, be išsamaus faktinio ir teisinio pagrindimo, laikytina, kad buvo pažeisti administracinės procedūros reikalavimai, o sprendimas – neteisėtas ir nepagrįstas.

Vadovaudamasi aukščiau aptarta, Komisija konstatuoja, kad nagrinėjant ginčo klausimą (-us) pagal pareiškėjo J. B. (duomenys neskelbtini) Prašymą ginčijamame Sprendime nenurodomos išsamios faktinės ir teisinės aplinkybės.

Komisija pažymi ir tai, kad ginčijamo individualaus administracinio sprendimo priėmimo motyvų nurodymas ginčo nagrinėjimo metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto

viešojo administravimo subjekto priimto sprendimo teisėtumui (žr., pvz., *LVAT 2013-06-13 sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013; 2015-03-31 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1536-662/2015*). Vertinant priešingai, būtų pažeistos pareiškėjo teisės į gynybą (žr., pvz., *LVAT 2011-11-02 sprendimą administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-2692/2011*). Individualaus administracinio akto motyvų nenurodymas pačiame akte ir jų papildymas pateikiant atsiliepimą į skundą arba nagrinėjant ginčą iš principo nėra toleruoti, kadangi paprastai kliudo suinteresuotam asmeniui pasirinkti būdus bei priemones dėl savo teisių ar interesų gynimo.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad atsakovė atsilepime į skundą Komisijai nurodė daugiau argumentų dėl ginčijamo Sprendimo, nei buvo nurodyta ginčijamo Sprendimo turinyje, tačiau šie argumentai neturi įtakos Sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo vertinimui, kuris aptartas aukščiau, kadangi nepaneigia Komisijos padarytų išvadų (*LVAT 2013-06-13 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013, 2016-12-22 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-2074-146/2016*). Šiame kontekste, dėl viešojo administravimo subjekto priimamo sprendimo privalomo motyvavimo, pasakytina ir tai, kad LVAT yra konstatavęs, jog viešojo administravimo subjektui tenkanti pareiga motyvuoti savo priimamus sprendimus negali būti perkelta teisingumą vykdančiai institucijai (žr., pvz., *2014-03-25 sprendimą, priimtą administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-34/2014*).

Komisijos vertinimu, atsakovė privalėjo atlikti objektyvų faktinių aplinkybių įvertinimą ir skundžiamą Sprendimą pagrįsti konkrečių faktinių aplinkybių vertinimu bei pagrįsti Sprendimą konkrečiomis teisės normomis, atitinkančiomis ginčo teisinį santykį. Įvertinusi tai, Komisija konstatuoja, kad skundžiamas Sprendimas neatitinka VAI 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. nuostatų, apibrėžiančių administracinio sprendimo turinį, t. y., kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas pagrįstas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas, kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės ir administracinio sprendimo motyvai, o tai reiškia, jog individualus administracinis aktas turi būti motyvuotas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis.

Apibendrinus nustatytas faktines aplinkybes ir nurodytus teisinius argumentus, Komisija konstatuoja, kad ginčijamas Sprendimas nepagrįstas objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis ir teisės normomis, todėl neatitinka VAI 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. nustatytų reikalavimų administraciniam aktui, taip pat šio VAI 3 str. numatytų viešojo administravimo subjektų veiklos principų, t. y. įstatymo viršenybės, išsamumo ir objektyvumo principų. Minėti skundžiamo Sprendimo turinio trūkumai laikytini esminiais, nulėmusiais neobjektyvaus ir nepagrįsto Sprendimo priėmimą, todėl skundžiamas Sprendimas naikintinas kaip neteisėtas ir nepagrįstas.

Taigi esant šioms nustatytoms teisiškai reikšmingoms faktinėms ir teisinėms aplinkybėms, Komisija visa apimtimi (pa)naikina atsakovės Kazlų Rūdos savivaldybės administracijos (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini), vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 94 str. numatytomis akto panaikinimo pasekmėmis, įpareigodama atsakovę tinkamai iš naujo išnagrinėti pareiškėjo J. B. (duomenys neskelbtini) Prašymą dėl nekilnojamojo turto adreso panaikinimo, perleidimo teisėtumo ir adreso atstatymo ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkančią motyvuotą sprendimą.

Likusieji bylos proceso šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys lemiamos juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui, todėl detalčiau nedėstyti ir neanalizuotini. Be to, LVAT ir Europos Žmogaus Teisių Teismo (*toliau - EŽTT*) formuoja praktiką, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (*EŽTT 1994-04-19 sprendimas byloje Nr. 16034/90 V. de H. V Netherlands, 1997-12-19 sprendimas byloje Nr. 20772/92 H. V Finland, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 G.R. v Spain* ir kt.). LVAT jurisprudencijoje aiškinant ABTĮ normas (ABTĮ 13 str. 1 d., 20 str.) taip pat ne kartą buvo imperatyviai pažymėta, kad įstatymo reikalavimas motyvuoti teismo sprendimą nereiskia įpareigojimo teismui atsakyti į kiekvieną proceso dalyvio argumentą (*LVAT 2008-12-05 nutartis administracinėje byloje Nr. P⁴⁴⁴-196/2008, 2009-07-*

24 nutartis administracinėje byloje Nr. P⁷⁵⁶-151/2009, 2009-11-06 nutartis administracinėje byloje Nr. P⁵²⁵-194/2009, 2013-02-11 nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-216/2013 ir kt.).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo, 20 str. 1 d. 3 p. ir 22 str., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo J. B. patikslintą skundą tenkinti.

Panaikinti Kazlų Rūdos savivaldybės administracijos (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) “Dėl žemės sklypo unikalus daikto numeris (duomenys neskelbtini) adreso” ir per 20 darbo dienų nuo įsiteisėjusio Komisijos sprendimo gavimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė
Komisijos nariai

Birutė Pranevičienė
Daiva Bereikienė
Lionela Gelmanienė
Beata Labutytė